

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izven nedelje in praznikov, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznaki plačuje se od četiristo petdeset vrste po 6 kr., če se oznaki jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnništvo naj se biagovalijo pošiljati naročila, reklamacije, oznake, t. j. vse administrativne stvari.

Letošnja žitna letina.

x. Glavni živež človeštva je žito. Brez mesa bi se dalo in se da shajati, čeprav ne tako lahko, zlasti ne v severnih krajih, kakor propovedujejo vegetarijanci. Pomanjkanje žita pa odtegne človeku tistih snovij, katerih mu je neobhodno treba, da nadomešča v svojem telesu po delu, dihanji, izhlapienju itd. zavžite tvarine. Samo zeleno sočivje ne zadostuje in znano je, da ljudje, ako imajo tudi dovolj krompirja, da se ž njim nasitijo, zbole za tifusom od lakote, če zraven krompirja nima kruha, oziroma mesa ali vsaj fižola.

Zato se vsako leto ves svet zavzima, kakšna da je žitna letina; konsumentje, da poizvedó, ali bodo dobivali kruh dober kup, producentje, veliki in majhni, da vedo uravnati cene za svoje pridelke. Prvi si želé povsod prav obilno žetev, drugi so toli sebični, da bi sami radi pridelali kolikor mogoče veliko žita, a drugod da bi ga manjkalo, kar bi potem povzdignilo cene. In te želje producentom ne moremo na zlo jemati, če pomislimo, da so žitne cene v teku desetih let se malone za polovico znižale in že tako nizke, da se producentu povračajo k večjemu stroški obdelovanja, zemlja pa mu ne daje nobene rente. Pšenica, kateri je bila še l. 1879. 13 gld. 50 kr. tržna cena za kvintal (mc), pala je do leta 1883 na 8.75 in letos celo na 6.60 ter se je na Dunajskem žitnem sejmu prodavala po 6.90 do 7.50 gld. Da se pri tacih nizkih cenah v naših krajih ne splača pridelovanje žita, ne treba dokazati. Rusko, rumunsko, ameriško in v poslednjem času indijsko žito se ceneje postavlja na naše trge, nego stoji pridelovanje na naši, intenzivnega dela potrebni zemlji.

Pogled na letošnjo žitno produkcijo zopet kaže, da se nam ni bati visokih žitnih cen, še menj pa lakote. Iz poročil, katera so se brala na žitnem sejmu Dunajskem, posnamemo, da se sme žitna letina imenovati srednja, na Ogerskem celo dobra. Pridelalo se je pšenice na Ogerskem 35 milij. hektolitrov, na Avstrijskem 13¹/₂ milij., skupaj za 5 do 6 milijonov več, kakor v srednjih letinah. Nasejanih s pšenico pa je bilo na Ogerskem 2,751.000 hektarov, na Avstrijskem 1,113.000 hektarov. Zraven

pšenice našlo se je na Ogerskem 16 milij. hektl. rži, 15¹/₂ milij. hl. ječmena, 19 milij. hl. ovs, na Avstrijskem 25¹/₂ milij. hl. rži, 16 milij. hl. ječmena in 32 milij. hl. ovs. Avstro-Ogerska torej ni le sama zase dobro preskrbljena z žitom, temveč bi lahko izvažala šest milij. hl. pšenice in 3 do 4 milij. hl. ječmena. Toda kam izvažati, ker povsod pritiska konkurencija iz novega in starega sveta.

V severni Ameriki je bilo sicer letos za 3 milijone akrov menj, tedaj le 33¹/₂ milij. akrov njiv s pšenico zasejanih in se je pridelalo le 355 milijonov bushelov, mimo 512 milijonov lanskega leta. Pa v zakladnicah še leži veliko starega žita in kolikor je v Ameriki manj, toliko je v Indiji več. Sploh je Indija začela močno konkurencijo delati na žitnem sejmu. Zemlje s pšenico nasajene bilo je v angleško-indijskih deželah 27,620.000 akrov mimo 26 milij. akrov leta 1884., na katerih se je našlo 7,713.000 ton. Izvažalo se je največ na Angleško, do ¹/₂ milijona ton, potem na Francosko, v Belgijo, Egipt in na Italijansko. Egipt, ki je bil ob rimskem času žitno skladišče za Rim, mora zdaj sam žito uvažati.

Na Ruskem je žitna letina bila v raznih krajih različna, povprek se sodi, da je zaostala za srednjo, posebno v severnih gubernijah, v južnih, iz katerih se največ izvažajo, pa je še precej dobra, tako da bo, kakor navadno, Rusija preskrbela s pšenico Nemčijo in deloma Angleško.

Nemčija imela je srednjo letino in bo kakor Francoska, kjer se ceni pšenični pridelek na 100 milijonov hektolitrov, morala uvažati, kolikor manjka domačega žita. Z jako dobro letino se hvali Rumunsko, odkoder se je že dosihmal veliko pšenice uvažalo v Avstrijo, ker mej Avstrijo in Rumunijo ni nobene carine za žito. Ravno objavljeni izkaz o vnanji trgovini naše monarhije v prvi polovici letošnjega leta nam kaže, da se je v tem času uvozilo 4,378.000 kv. (meter cent.) žita, izvozilo pa le 2,890.000, torej več uvažalo za 1,488.000. Ali ni to čudna prikazen za državo, katera je v prvi vrsti poljedelska in prideluje sama žita ne le dovolj za svoje prebivalstvo, ampak da ga tudi lahko izvažajo?

Zato se ne čudimo, ako agrarna stranka zahteva carino na žito in moko ob avstrijski meji.

Ako Nemci in Francozi zapirajo meje našemu žitu ter od njega pobirajo po tri marke, oziroma tri franke za hektoliter pšenice, zakaj bi mi mirno gledali, kako Rumunija in Rusija naše trge preplavljata s svojim žitom, pri čemer jima pomagajo železnice z nizkimi prevoznimi tarifi?

Konsumentje seveda se lahko veselé take konkurencije, katera znižuje ceno glavnemu živežu, pa ako v poljedeljski državi hira kmetski stan, čuti se to v splošnem gospodarstvu, ker odpada najštevilnejši kupec za vsakovrstno obrtniško in fabriško robo. Fabrike in trgovci se najboljše počutijo, kadar ima poljedelec dobro leto in kadar so cene njegovim pridelkom visoke. Ako pa poljedelec komaj toliko skupi, kolikor potrebuje za davke, potem ne le, da ne more misliti na kakšen luksuz, temuč še v neobhodnih potrebnostih se mora omejiti, kar se le da.

V naši ožji domovini bila je žitna letina srednja pa pri sedanjih slabih cenah se komaj splača delo in seme. Vrhu tega tudi trgovinske rastline, v prvi vrsti hmelj in vino, ne dajejo več toliko prihodka, kakor še pred malo leti. Hmelj se je letos, kakor se sliši, dobro obnesel, a kakšna mu je cena? V Žateci plačuje se po 70 gold. mtrc. za slavni Žateški hmelj, navadni pa se dobiva po 28 do 32 gld. In vino se ravna v ceni po ogerskih in hrvaških vinih, katera židovski vinotrci usiljujejo krčmarjem. Torej naši poljedelci po pravici tožijo o slabih časih in tam, kjer nima postranskih prihodkov, pri vsej delavnosti in štedljivosti ne morejo shajati. Nasvet, da se naj naši kmetovalci poprimejo bolj živinoreje in opuščajo žitno pridelovanje, izvira iz spoznanja, da z žitom nikakor ne moremo konkurirati s takimi deželami, kjer neizerpana živa zemlja vrača stoterno seme; pa živinoreja zahteva dovolj krme in primerne velikih zemljišč. Čim bolj se razkosajo posestva, tem menj živine se bo moglo rediti za prodaj. In konečno že tudi pri živini Amerika vmes posega in preskrbuje Angleško z mesom. Nemčija pa dela ovire na meji proti uvažanju vnanje živine.

V obče pa, ako se postavimo na višje vsečloveško stališče, smemo zadovoljni biti, da se je letos zopet toliko žita pridelalo, da je človeštvo preskrbljeno z živežem do prihodnje setve. Posamične

LISTEK.

Kandidat nesmrtnosti.

(Humoristiški roman. — Českí spisal Svatopluk Čech.)

III.

(Dalje.)

„Škoda. Mogla bi improvizovati duetto. Imam tukaj pesen, v katerej spevata po vrsti pastarica in zaljubljeni pastir. Napravila bi v šali in primer-nih dovtipih petje, naredila bi celo gledališko pozorišče. Mogli bi s pesniško svojo domišljijo premeniti to sobo v idilično vaško krajino, sebe pretvoriti v zaljubljenega pastirja in mene smatrati za kosti pastarice, venec travniških cvetic krog las in lepote.“

„Lepote!“ pravi v notranjosti svoji Vojteh. Kakor bi ne bil že preveč lep — nežni ta demon! Čutim, kako mi srce burno bije, kako poprijema vrtoglavlje strastne poželjivosti vse moje bitje. Glej, sedaj se nasloni nazad do robu divana — leži na polu — dotika se mize samo z nežnimi prsti krasne bele roke — glava počiva na naslonilu divana kakor na blazini, oči so odprte na polu kakor v proseči želji, nedra dvigajo se razkošno pod pestro

senco in zdolaj gleda izpod roba suknjinega v rožastih šolničkih nožica, ki hoče da veli čudaku, da pade pred njo in zamre v razkošji!

„No?“ zašepeče dama, zroč molččega Vojteha izpod na polu odprtih trepalnic.

„Škoda, da ne znam peti,“ pravi on in se čudi uri, viseči na nasprotni steni.

Vdova vzdigne se najedenkrat zopet na divanu, zapne si vse gube na suknji in pravi: „Ah, čudite se uri! Ne morete počakati, da ta kazalec s polževo svojo hojo prileže na dvanajst ter vas reši iz moje dosadne družbe.“

„O nikakor! Srečen sem v vaši družbi.“

Videlo se je, da je preslišala njegov dvorni odgovor. Podpre senca ob roko in nasloni glavo na knjigo, kakor bi čitala. Božja žena! Kako nežen, krasen je njen profil. O, prijetno je tako nemo sedeti poleg krasne ženske. Utopimo molče svoja očesa na njene vabljalivosti — glejmo, molči-li; govori-li, sklonimo glavo in slušajmo glasu njenem, kakor zvonjenju daljnih zvonov.

Precej časa sedita tako molče poleg sebe. Vojtehu se je zdelo, kakor bi se bila ukrala nekaka senca na njeno prej tako veselo obličje, kakor bi neka slabost poigravala po kotih njenih usten. Je-

denkrat obrne k njemu od knjige polni oval obraza in obtiči nad njim z divnim, strmečim pogledom. Pa migne z ustnami in skloni zopet oči v knjigo.

Slednjič mahne z roko. „Znate igrati ‚patience‘, gospod?“ vpraša ga hladno.

„Ne znam.“

„Naučim vas to igro, ki ugaja posebno za odganjanje dolgega časa. Igra jo človek sam s seboj. Nadeva na mizo vrste kart po gotovih pravilih. Razumete je lahko in pokladala bodeva oba svojo igro kart, jaz na tem voglu mize, vi na onem.“

Prinese res iz postavca karte in začne razlagati Vojtehu pravila povedane igre. Gledaje na karte, prikloni se včasih k nji, pri čemer se dotakno slučajno lahno njenih loket.

„Odpustite, milostna gospa!“ se opravičuje.

„O prosim! Sedem bolj v stran, da se vas ne zadevam.“

Čez čas zakliče Vojteh: „Čujte, dvanajst bije.“

„Konečno ste pričakali.“

„A vaše gospe tete še ni.“

„Da bi ne prišla? To bi bilo grozno, kaj ne?“

„Poskusil bi lahko, da bi vzbudil lokaja v drugem — —“

dežele, v prvi vrsti, Angleško potem Nemčija in Francosko, so sicer pasivne, zato pa druge dežele: Severna Amerika, Indija, Rusija, Rumunija in Avstro-Ogersko veliko več žita pridelujejo, nego ga potrebujejo za svoje prebivalstvo in preskrbujejo pasivne dežele proti zameni njihovih proizvodov in izdelkov, pa za gotov denar. Dasi je človeštvo v poslednjih stoletjih silno naglo množilo se, ni se nam še bati pomanjkanja živeža. Neizmerni so še prostori, na katerih se bo dalo žito sejati, ko bi se ga na sedanjih premalo pridelalo. In če kje nastanejo lakote, na primer na Kitajskem, ni kriv temu nedostatek žita v obče, ampak da se vsled malomarnosti ali pomanjkanja železničnih zvez ne more spraviti na mesto, kjer ga je treba. Z napredkom človeštva izgubivajo kuge in lakote svojo pogubno silo.

Poljedelcem pa naj bode v tolažbo, da so se tudi cene drugih pridelkov, ne samo žitne, zdatno znižale v poslednjih desetih letih, na primer bombaž od 70 na 52, volna od 200 na 124, železo od 6 na 3,8, baker od 90 na 76, cink od 23 na 17 gl. za mtc. Glavni vzrok temu padanju cen je preobilna produkcija, ker se vsega blaga več prideluje, nego se ga potrebuje. Drugi vzrok pa je v podraženi zlata, katero je postalo merilo za vse vrednosti. Poljedelec torej, kar izgubi na nizki žitni ceni, na drugi strani vsaj nekoliko pridobi, ker si za isti denar več blaga lahko nakupi, kakor pred desetimi leti.

Občni zbor slovenskega društva v Mariboru,

dne 6. septembra t. l.

Zbor bil je prav dobro obiskan. Opazili smo mej drugimi deželna in državna poslanca gg. Božidar Raiča in Mihaela Vošnjaka, deželna poslanca gg. dr. Radaja in Jermana, dr. Gregoriča, prof. dr. Glaserja, dr. Geršaka, notarja Veršeca, g. kanonika Herga, g. inženerja Kodelo, in mnogo drugih gospodov duhovnega in posvetnega stanu. Kmetje so bili iz Mariborske okolice pa tudi od dalej n. pr. iz okolice Makolske itd.

Na dnevnem redu bila je volitev predsednika in dveh odbornikov. Za predsednika voljen je soglasno g. dr. Dominkuš, za odbornika pa gg. dr. Rudolf in Feliks Ferk.

Ker so se društvena pravila pokazala kot nekoliko pomanjkljiva, predlagal je odbor, da se preuredita točki 8. in 9. tako, da bode za naprej smel zborovanje voditi predsednik, podpredsednik ali pa tisti odbornik, katerega je predsednik za posamezni slučaj pooblastil.

Dozdaj je smel namreč zborovanje voditi samo predsednik ali njegov namestnik in to je bilo jako težavno, če je društvo hotelo daleč zunaj Maribora kje zborovati.

O preuredbi pravil poroča tajnik J. Dečko, ter se predlog po kratki debati vzprejme.

Odbor slovenskega društva predlaga sledečo resolucijo:

Narodna ravnopravnost, korist slov. naroda, kakor tudi korist južne železnice same, ter prometni interesi zahtevajo, da se v slov. okrajinah od Spiel-

felda naprej napravijo vsi javni napisi, oklici in naznanila na postajah tudi slovenski, da kličejo sprevedniki imena postaj tudi slovenski, da so vse tiskovine, ki jih občinstvo dobiva v roke, ne le nemške, ampak slovensko-nemške, da se nastavljajo v slov. pokrajinah le taki uradniki, ki so slovenščine zmožni. Narodno-gospodarski interesi tirjajo, pa da se tarifi južne železnice, ki so previsoki, tako da zavirajo gmotni napredek slov. naroda, ter podkopujejo njegovo blagostanje, znižajo v isto meri, kakršni veljajo pri državnih železnicah.

Z ozirom na vse to pričakuje se od slovenskih državnih poslancev, da bodo obrnili vso svojo pozornost na narodne in gospodarske razmere mej slov. narodom in južno železnico, tudi storili vse potrebne korake, da se odpravijo krivice, katere dela južna železnica slovenskemu narodu v gospodarskem in jezikovnem oziru; slovensko občinstvo pa, katero ima opraviti z južno železnico, naj tudi samo povsod in vedno tirja, da se pri južni železnici spoštuje ravnopravnost.

K utemeljevanju poprime najprej besedo Ivan Dečko, ter pravi, da smo že povsod v javnem življenju pri uradih, šolah itd. Slovenci dosegli nekaj veljave; le pri južni železnici še ne veljamo nič, tu je ostalo vse, kakor je bilo od nekdaj. Govornik omenja potem težav, katere so zvezana s tem, da je pri južni železnici vse nemško, omenja, da so vse druge železnice v Avstriji uvele ravnopravnost, ne da bi kateri pameten človek mogel trditi, da so zaradi tega kake težkoče pri prometu navstale, ali da je železnica sama zaradi tega kako škodo trpela. Kakor pa južna železnica naš narod v narodnem oziru oholo prezira in ponižuje, ravno tako v gmotnem oziru dela škodo s svojimi previsokimi tarifi. Slovenec ne more s svojimi pridelki, kakor z vinom, žitom, lesom, z živino itd. konkurirati, ker dežele, ki neso navezane na južno železnico, svoje pridelke spravijo z mnogo manjšimi voznimi stroški na trg, ter je tam lahko za toliko ceneje ponujajo, kolikor jih manje vožnja stane. Da gre slovenski kmet na nič, ima v velikej meri južna železnica s svojimi visokimi tarifi na vesti.

Težo njenih tarifov čutijo najzadnje kočice, kogar tudi ne zadenejo tovorni tarifi, zadenejo ga osebni. Južna železnica ima najvišje osebne tarife izmed vseh avstrijsko-ogerskih in nemških železnic, ona je najdražja železnica v Evropi. Slovenski narod mora torej od južne železnice dvojno terjati: prvič da mu bo pravična v narodnem oziru, drugič da bode na njega ozir jemala tudi v narodno-gospodarskem oziru. Govornik priporoča torej predlagano resolucijo. Isto podpira tudi deželni poslanec g. Jerman, ter kaže, da stoji vožnja pri južni železnici mnogo dražje, če še blago v deželi naloži, kakor pa, če se zunaj dežele na železnico spravi; n. pr. pri vinu pride ceneje, če se v Čakovci naloži, kakor v Ormuži ali v Ptuj, ravno tako pri lesu. Les iz Ogerske se postavi mnogo ceneje v Trst, kakor iz Pragerskega.

Tako je n. pr. jeden trgovec svoj les s Koroškega pošiljal s prvega v Čakovec in od tam še le v Trst in na ta način prišel je les veliko ceneje v Trst, kakor pa, če bi ga bil naravnost s Koro-

škega tje poslal. Ogrji imajo namreč povsod pravice in tako nas Ogerska povsod zatira, ter ceno našim pridelkom stiska nazaj. Resolucija se potem jednoglasno vsprejme.

Iz Raičevega govora posnamemo sledeče:

Slovenci pošiljamo poslance v glavno deželno mesto Gradec in v glavno državno mesto Dunaj, da zagovarjajo pravice svojega naroda, odbijajo krivice, ki se nam gode, ter skrbijo, da bi se razmere naše vender jedenkrat obrnile na boljše. Slovenci pošiljamo v Gradec 8 poslancev, drugih je 55, koliko to naše številce opravi, dokazal je hip zadnjega zasedanja. Predlagalo se je celo po deželnem glavarji, naj bi v vsak odsek konci volili jednega slovenskega poslanca, da vedo ti, kaj se godi, — samo dva gospoda našla sta milost vsak v jeden odsek. Poskusili smo nagovoriti konservativne Nemce, da bi oni šli z nami, da bi mi jednega deželnega odbornika dobili, rekši: Nemcem bi jih še tako ostalo pet. Ni jeden konservativni Nemeč ni izrazil misli, naj nam odstopijo jednega odbornika, le kadar potrebujejo našo podporo, kar smo videli na Dunaji, takrat smo jim dobri, ako pa mi njih potrebujemo, da podpišejo kako interpelacijo, odgovorijo: „das geht mich gar nichts an“.

Odbornika v deželni odbor nismo dobili, pač pa namestnika in takrat smo se pogodili, da mora takrat, če se državni zbor začne, odbornik našemu namestniku takoj prepustiti agende za ves čas zasedanja državnega zbora, — to se ni zgodilo.

Kaj hočemo v Gradci, tam ni za nas rešitve, mi pomagamo obrežje mursko lepšati, plačujemo za kinčanje mesta ali za nas nimajo najmanjšega denarja. Ni še tako dolgo, ko je jeden liberalni poslanec v zbornici rekel Slovincem: „In če so vaše terjatve še tako opravičene, mi imamo moč in vam jih ne dovolimo“.

In njihovo glasilo je pisalo „z vami ni pogajanja, vi se morate le podvreči“; če bomo v Gradec sto let hodili, bomo samo peneze zapravljali, dosegli pa nič. Potem pa se čudijo, da zahtevamo oddelek namestništva, da moramo zahtevati oddelek dež. šolskega sveta itd. Naravno pa je, dokler se tako ravna z nami, nemamo mi skupaj mesta. Oni nas zaničujejo, mi pa plačujemo. Na Dunaji ni nič boljše. (Konec prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 10. septembra.

Konferenca vodij državnozbornske desnice snide se na Dunaji, ne pa v Pragi. Posvetovala se bode pred vsem, kako mogoče ohraniti jedinstvo desnice. Gotovo se bode moralo nemškim konservativcem marsikaj obljubiti, da se še nadalje ohrani dosedanja državnozbornska večina. Tako bode rovanje Jurija Lienbacherja, da bi razrušil desnico in osnoval poseben katoliški klub, za nemške konservativce vsekako imelo nekaj koristij. Ostala desnica bode namreč prisiljena, odločno potegovati se za želje nemških konservativcev, da jih tako obdrži na svoji strani.

Deželni zbori se letos ne bodo več sklicali, ampak še le drugo leto v maji, ko bode kon-

nom? in kakor se v obče vprašujemo pri takih slučajih. Prostdušni Vojteh dal je tujcu pogledati dosti globoko v svoje namere.

„Glejte, gospod,“ pravi ta, ko sta raztresene listke srečno pobrala, „sedaj ne smatram več naš karambol za golo naključje, ampak za prijateljsko ponudbo usode. Ravno ta čas, ko sva nevedoma na ulicah skupaj naletela, premišljeval sem, se mi li posreči najti pisatelja, kakršnega vidim — in v tem kakor bi me usoda vaša prinesla ravno v naročje! To je poseben shod okolnosti. Vi hodite ravno po potu neugodnih namer, da bi se s cela posvetili službi kneginje Poezije in tako dalje in jaz stegujem v tem hipu roko, gledaje sposobnega mladega entuzijasta, ki bi ga mogel podpirati na potu k viru Parnasa.“

Vojteh se zamisli. Kdo je ta plemeniti prijatelj literature in kake vrste je podpora, katero mu tako prijateljsko ponuja? Morda je to jeden iz teh umnih učenih gospodov, ki že dalj časa premotriva v premišljevanjih in razlagah, v novinah in brošurah tega pravega českega pesnika, brez uganitve in zmote, kakor Egipčani svojega Apisa? Ali je to res kak velikodušen mecen, ki misli sipati zlato svoje na pot genija in se za to skriti v žarkih njegovega duha? (Dalje prih.)

„Čujte. Hoja po hodniku. To je teta z željno pričakovanim ključem. Osvobojeni ste.“

Bila je res teta. Mlada vdova ponudi Vojtehu malo posojilo, da plača prenočišče v gostilni in pové starki, da spremi gospoda s svetilko in ključem do hišnih vrat.

„Lahko noč!“

„Pričakujem kmalu zopet vašega pohoda.“

IV.

Vojteh pride na ulice z lepo mislijo, da pojde prenočevati v najbližjo gostilnico. Na nesrečo se je nebosklon, zvečer pooblaščen, popolnem ujasnil in krasna vspomladanska noč razširila je po njem polne plasti zlatega maka. Kako čudo, da je poletavalo blodeče njega oko kakor gladna tičica po gručah iskrenega tega zrna in ni videlo človeka, ki jo je mahal doli po ulicah proti njemu in svoje zanimanje kazal na ravno nasprotno smer, namreč na zemljo, h kateri je klanjal glavo v globokem zamišljenju. Ta razlika smeri prouzročila je hud prepri obeh potnikov na sredi ulic.

„Zakaj pa imate oči, gospod!“ piha na Vojteha nasprotnik, maneč si široko čelo, s katerim je trčil v njegove prsi kakor bik trkač.

Vojteh bi bil mogel seveda grajatelja jednako

vprašati, pa pozornost njegova bila je obrnena drugam. V trenutku, predno sta skup trčila, se je prepričal, tekaje z očesom po zvezdah, o nevoljni istini, da počiva zbirka lirskih pesnij, najdražji njegov zaklad, do sedaj na srci njegovem — v tem trčnem z onim skupaj in uboge pesni razsipale so se po tleh, kakor listnate bele rože pred pihom nazimnega vetra.

Ta prikazen vzbudi tudi pozornost neznanega gospoda.

„U, bankovcev kakor perja,“ vsklikne.

„O ne, to so rokopisi.“

„Rokopisi? Gospod je toraj pisatelj?“

„Gotovo.“

„Oh, s tem ste se popolnem opravičili,“ pravi neznanec, sedaj že s prikupljivim glasom. „Zibali ste se nedvomno na krilih navdušenj Bog ve kje ste se zvezdami in brigali ste se vraga za to, kaj se godi na bedni zemlji pred vašim nosom. Ni res? dovolite, da vam pomagam pobirati te razsipane bisere.“

Če tudi je ponavljano pripogibanje okornemu telesu njegovemu gotovo težko stalo, pobiral je uslužno list za listom in stavljaj pri tem, odidovaje s časom kakor kovaški meh, Vojtehu razna vprašanja: od kod? kam? zakaj? s kakim name-

